

INNEHÅLL:

REGERINGSBESLUT "NATURRESERVAT FLYGSANDSFÄLTET VID
DAMMSJÖN": 1982-05-19 (Överklagande)
LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE "NATURRESERVAT FLYGSANDSFÄLTET VID
DAMMSJÖN": 1981-01-30 (Överklagande)
BESLUT "NATURRESERVAT FLYGSANDSFÄLTET VID
DAMMSJÖN": 1980-09-22
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT FLYGSANDSFÄLTET VID
DAMMSJÖN": 1980-09-22

JORDBRUKS- DEPARTEMENTET	REGERINGSBESLUT Datum 1982-05-19	Ärendebeteckning 2381, 2416, 2442/80
-----------------------------	--	---

MOTT: Arne Eriksson, Våbäck 32, 780 10 GUSTAFS

BESVÄR I FRÅGA OM NATURRESERVATET FLYGSANDSFÄLTET VID DAMMSJÖN
I SÄTERS KOMMUN

Genom beslut den 22 september 1980 förklarade länsstyrelsen i Kopparbergs län enligt 7 § naturvårdslagen som naturreservat ett område vid Dammsjön om ca 89 ha omfattande Backa 61:1 m.fl. fastigheter i Gustafs socken, Sätters kommun. Ändamålet med reservatet är främst att bevara områdets geologiska värde bestående av väl utbildade flygsanddyner samt därtill knuten flora och fauna. Området ingår som en del av det s.k. Gusta-fältet som i samband med den fysiska riksplaneringen angetts som ett riksojekt. Dynfältet utgör ett mycket tydligt exempel på flygsandsbildningar från tiden närmast efter det inlandsisen smälte undan för cirka 9.000 år sedan. De välutbildade dynerna ger en god uppfattning om hur sanddyner typiskt ser ut och en föreställning om hur den ursprungliga glacifluviala sandavlagringen med vindens hjälp kommit i rörelse och byggts upp till ett dynfält. Dynfältet nyttjas också i stor utsträckning som exkursionslokal vid geologisk undervisning.

I samband med reservatsbildningen meddelade länsstyrelsen reservatsföreskrifter. Enligt dessa gäller bl.a. att det är förbjudet att anlägga väg, stig eller parkeringsplats, framföra motordrivet fordon i terrängen annat än på mark som är tjälad och snötäckt samt avverka eller utföra skogsvårdande åtgärder utöver vad som framgår av fastställd skötselplan och att markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av skötselplanen. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen. Syftet med värden och förvaltningen är att bevara flygsandsfältet med dess dynbildningar.

Enligt skötselplanen skall skogsbruket i så stor utsträckning som möjligt bedrivas efter gängse metoder. Vidare anger skötselplanen bl.a. att rójningar och gallringar bör utföras i normal omfattning. All form av virkestransport skall ske på tjälad och snötäckt mark för att undvika markskador.

Beslutet har överklagats genom besvär av Arne Eriksson och Ewald Mattsson, båda i Gustafs, ägare av Våbäck 63:1 resp. Backa 79:1 och Våbäck 50:1, advokaten Odd Kjölrsrud, Gävle, såsom ombud för delägarna i Ellen Teresia Nordqvists dödsbo, Ingrid Lööf och Sylvia Larsson, båda i Kungsgården, ägare av Våbäck 50:2, och förbundsjuristen Nils Larsson, Lantbrukarnas riksförbund i Falun, såsom ombud för Paul Mattsson, Gustafs, ägare av Kråkmyran 3:16. Odd Kjölrsrud och Nils Larsson yrkar att berörda fastigheter inte skall ingå i naturreservatet. Beträffande Kråkmyra 3:16 yrkas i andra hand att den östra delen av fastigheten inte omfattas av naturreservatet. Vidare

yrkar Nils Larsson att den del av reservatsföreskrifterna som förbjuder trafik av motordrivet fordon skall utgå på grund av att de hindrar och fördyrar skogens skötsel. Arne Eriksson och Evald Mattsson yrkar att användandet av jordbrukstraktor för lantbrukets behov skall undantas från nämnda reservatsföreskrifter.

Länsstyrelsen har yttrat sig över besvären den 30 januari 1981 och statens naturvårdsverk den 17 juni 1981.

Odd Kjölrsrud har därefter kommit in med ytterligare en skrivelse.

Regeringen avslår besvären.

På regeringens vägnar

Anders Dahlgren

Björn Lundin

LÄNSSTYRELSEN	YTTRANDE	
Kopparbergs län		
Naturvårdsenheten	1981-01-30	11.1211-3211-80

MOTT: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 STOCKHOLM

ANGÅENDE BESVÄR ÖVER LÄNSSTYRELSENS I KOPPARBERGS LÄN BESLUT
DEN 22 SEPTEMBER 1980 OM NATURRESERVAT FÖR FLYGSANDSFÄLTET I
GUSTAFS SOCKEN, SÄTERS KOMMUN
(1 bilaga) Remiss 1980-12-11 Dnr 2381, 2416, 2442/80

Länsstyrelsen avstyrker bifall till besvären.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit
länsråd Åke Etsare, beslutande, förste länsassessor Stig
Holback, länsarkitekt Nils Nyberg, naturvårdsdirektör Carl
Sundt och tf byrådirektör Hannes Mellqvist, den sistnämnde
föredragande.

Åke Etsare

Hannes Mellqvist

Bilaga:
Remisshandlingar
Prövade handlingar, 11.1211-1199-78

LÄNSSTYRELSEN KOPPARBERGS LÄN
Naturvårdsenheten

BESLUT: 1980-09-22
DNR: 11.1211-1199-78 (2082)

NATURRESERVAT FÖR FLYGSANDSFÄLTET VID DAMMSJÖN I GUSTAFS
SOCKEN, SÄTERS KOMMUN
(2 bilagor)

BESKRIVNING AV RESERVATET

Benämning: Flygsandsfältet vid Dammsjön
Kommun: Säter
Socken: Gustafs
Fastigheter: Backa 61:1, 63:1, 63:2, 63:7, 68:1,
78:1, 79:1, 81:1, 87:1, 88:1, Kråk-
myra 3:16, Våbäck 30:1, 31:1, 32:1,
34:1, 36:1, 37:1, 38:1, 39:1, 44:1,
46:1, 47:1, 50:1, 50:2, 63:1, 65:1,
66:1 och sockensamf. väg.
Lägesbeskrivning: Topografisk karta 12F Ludvika NO
Läge i rikets nät: X=6695 Y=1491
Areal: ca 89 ha
Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

GRUND FÖR BESLUTET

Syftet med reservatet är främst att bevara områdets geologiska värde bestående av väl utbildade flygsanddyner samt därtill knuten flora och fauna. Området ingår som en del av det s k Gustafs fältet som i samband med den fysiska riksplaneringen ansetts som ett riksobjekt.

Dynfältet utgör ett mycket tydligt exempel på flygsandsbildningar från tiden närmast efter det inlandsisen smälte undan för ca 9 000 år sedan. De välutbildade dynerna ger en god uppfattning om hur sanddyner typiskt ser ut och en föreställning om hur den ursprungliga glacifluviala sandavlagringen med vindens hjälp kommit i rörelse och byggts upp till ett dynfält.

Dynfältet nyttjas också i stor utsträckning som exkursionslokal vid geologisk undervisning.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta som naturreservat.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 8 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE INSKRÄNKNING I MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES RÄTT ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHET INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, schakta eller utfylla,
- anlägga väg, stig eller parkeringsplats,
- dra fram mark- eller luftledning,
- framföra motordrivet fordon i terrängen annat än på mark som är tjälad och snötäckt,
- avverka eller utföra skogsvårdande åtgärder utöver vad som

framgår av fastställd skötselplan,
- anordna upplag annan än tillfälligt för skogsbrukets behov.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- uppföra helt ny byggnad.

B. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE MARK-
ÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST IN-
TRÄNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förplik-
tigas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av
bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄN-
HETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar
är det förbjudet att

- göra upp eld,
- framföra motordrivet fordon annan än på anvisade vägar,
- parkera annat än på anvisade platser,
- tälta.

D. BESTÄMMELSER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN OM VÅRD
OCH FÖRVALTNING

Syftet med vården och förvaltningen är att bevara flygsands-
fältet med dess dynbildningar.

Skötselplan

Reservatet skall skötas enligt anvisningar i bifogade skötsel-
plan som härmed fastställs.

Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens natur-
vårdsverk utfärdade anvisningar.

Förvaltare: Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet
deltog landshövding Ingvar Gullnäs jämte ledamöterna Börje
Andersson, Henry Andersson, Sven Bergström, Emil Ericson,
Martin Fallgren, Bertil Helldin, Rune Karlsson, Torris Lars
Larsson, Barbro Lång, Göte Nordström, Bengt Nylund, Lillemor
Rudholm, Nils Steiving och Anna-Lena Winge.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Åke Etsare,
förste länsassessor Stig Holback, länsarkitekt Nils Nyberg,
överlantmätare Karl-Gustaf Kjellman, naturvårdsdirektör Carl
Sundt, länsantikvarie Bengt Åkerlund och byrådirektör Björn
Ströberg, föredragande.

Ingvar Gullnäs

Björn Ströberg

Bilagor:
Kartor (3 st)
Skötselplan, 1980-09-22

SKÖTSELPLAN FLYGSANDSFÄLTET VID DAMMSJÖN

UPPRÄTTAD AV SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
FASTSTÄLLD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN 1980-09-22

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET FLYGSANDSFÄLTET VID DAMMSJÖN,
SÄTERS KOMMUN

Följande skötselplan över naturreservatet Flygsandsfältet vid Dammsjön i Sätters kommun är upprättad i november 1978 av Skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län på grundval av inventering och åtgärdsförslag som utförts. Planen består av tre delar - en allmän del, en dispositions- och skötselplan för mark samt en dispositons- och åtgärdsplan för friluftsanordningar. Skötsel- delen är upprättad för en tid av 10 år, varefter en revidering bör ske.

1 ALLMÄN BESKRIVNING AV NATURRESERVATET JÄMTE
FÖRESKRIFTER

1.1 Allmän beskrivning

1.1.1 Data

Avsatt år:

Areal: Ca 89 ha

Kommun: Sätters kommun

Läge: 2,5 km SV om Solvarbo

Top.karta: 12 F Ludvika NO

Ek.karta: 12 F 8i, 12F 9i

Gränser: Se bil 2

Syfte: Bevara områdets geologiska värde samt därtill knuten flora och fauna.

Fastigheter: Se bil 4.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

1.1.2 Naturförhållanden

Området kring Dammsjön har stora geologiska värden och utgöres av södra Dalarnas bäst utbildade flygsandsdyner. En speciell flora och fauna är knuten till dynbildningarna. Den centimeter- långa insekten myrlejonslända finns inom området. Olikåldrig tallskog dominerar.

1.1.3 Kommunikationer

Bilväg sträcker sig på den östra sidan av sjön. Parkeringsmöj- ligheter finns i anslutning till en badplats vid sjön.

1.1.4 Reservatsföreskrifter

A. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 8 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE INSKRÄNK-
NING I MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES RÄTT ATT FÖRFOGA ÖVER
FASTIGHET INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, schakta eller utfylla,
- anlägga väg, stig eller parkeringsplats,
- dra fram mark- eller luftledning,
- framföra motordrivet fordon i terrängen annat än på mark som är tjälad och snötäckt,
- avverka eller utföra skogsvårdande åtgärder utöver vad som framgår av fastställd skötselplan,
- anordna upplag annat än tillfälligt för skogsbrukets behov,

Utan länsstvrerelsens tillstånd är det förbjudet att

- uppföra helt ny byggnad.

B. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE MARKÄGARES
OCH ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT LÅTA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förplik-
tas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av
bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER ENILGT 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN
HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar
är det förbjudet att

- göra upp eld,
- framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar,
- parkera annat än på anvisade platser,
- tälta.

2 DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN

2.1 Allmän målsättning

Den allmänna målsättningen med reservatets skötsel skall vara
att bevara områdets geologiska värden samt därtill knuten flora
och fauna. Skogsbruk skall i så stor utsträckning som möjligt
bedrivas efter gängse metoder.

2.2 Principer för skötsel av skogsområdet

Föryngring

Föryngring bör genomgående ske på naturlig väg genom fröträds-
ställningar. Hela området utgöres av mycket lättföryngrad mark,
varför markberedning ej skall utföras. Fröträdsställningarna
bör bibehållas under så lång tid som möjligt utan att det kom-
mande beståndet skadas vid avverkningen av fröträden.

Röjningar

Röjningar bör utföras i normal omfattning. På grund av den
lättföryngrade marken kan en plantröjning bli nödvändig.

Avverkning

Gallringar bör utföras i normal omfattning, även i lite äldre
bestånd. Överhållning av bestånden i förhållande till en opti-
mal omloppstid bör i vissa fall ske. All form av virkestrans-
port skall ske på tjälad och snötäckt mark för att undvika
markskador. Avverkningsplatser skall noga städas efter slut-
förda arbeten. Välutnyttjade stigar och vägar skall risrensas.

2.3 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Beskrivning och karta har indelats i skötselområden. För varje
område anges lämpliga åtgärder. Planen gäller för en 10-års
period.

Skötselområde 1

Beskrivning:

Olikåldrigt tallbestånd med inslag av gran i underväxten. I
vissa partier dominerar gran.

Åtgärder:

Nästa åtgärd är gallring. Enstaka glesare partier kan stå
orörda till slutavverkning. Föryngring med fröträd.

Skötselområde 2

Beskrivning:
Fröträdsställning med föryngring (luckig på sina ställen).

Åtgärder:
Fröträden avverkas. En skogsvårdande röjning sätts in när beståndet nått en höjd av 2-4 m.

Skötselområde 3

Beskrivning:
Slutavverkningsskogen. Ålder ca 90-100 år Övervägande tall.

Åtgärder:
Slutavverkning med fröträd. En sista gallring är även ett möjligt alternativ.

Skötselområde 4

Beskrivning:
Tät ungskog av tall. Fröträd är nyligen avverkade.

Åtgärder:
Beståndet är i behov av en omedelbar ungskogsrojning.

Skötselområde 5

Beskrivning:
Tät ungskog av tall.

Åtgärder:
Beståndet är i behov av en omedelbar ungskogsrojning.

Skötselområde 6

Beskrivning:
Området utgöres av ett hygge med enstaka fröträd i den norra delen.

Åtgärder:
Fröträden avvecklas när föryngringen är säkerställd.

Skötselområde 7

Beskrivning:
Ungskog av tall (20-25 år). Den västra delen är märkbart yngre.

Åtgärder:
Beståndet kan stå orört till första gallring. Den västra delen är dock i behov av en omedelbar ungskogsrojning.

Skötselområde 8

Beskrivning:
Tallbestånd (ca 70 år) med lokala inslag av gran, framför allt i svackorna. Beståndet är på sina ställen nygallrat.

Åtgärder:
Nästa åtgärd är gallring.

Skötselområde 9

Beskrivning:
Yngre gallringsskog (ca 40 år). Västra delen av beståndet är yngre. Nygallrat i det östra partiet.

Åtgärder:
Den västra delen är i behov av rojning.

Skötselområde 10

Beskrivning:
Hygge med föryngring.

Åtgärder:
Ingen åtgärd är aktuell före ungskogsröjning.

Skötselområde 11

Beskrivning:
Fröträdsställning med tät föryngring.

Åtgärder:
Fröträden avvecklas. Ungskogsröjning aktuell.

Skötselområde 12

Beskrivning:
Olikåldrig tallskog.

Åtgärder:
Gallring. Extra försiktighet i anslutning till fritidshusen.

Skötselområde 13

Beskrivning:
Tät tallungskog.

Åtgärder:
Beståndet är i behov av en omedelbar ungskogsröjning.

Skötselområde 14

Beskrivning:
Yngre gallringsskog.

Åtgärder:
Gallring i kombination med röjning.

Skötselområde 15

Beskrivning:
Tät tallungskog.

Åtgärder:
Beståndet är i behov av en omedelbar ungskogsröjning.

3 PLAN FÖR ANLÄGGNING, DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV
ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTLIV

3.1 Allmänt

Planen har upprättats på basis av för naturreservatet angivet syfte samt med hänsynstagande till de natur- och landskapsvärden som klarlagts genom inventeringarna.

3.2 Information

3.2.1 Information om reservatet bör delges allmänheten genom att beskrivning av reservatet införes i Säters kommuns turistbroschyrer.

3.2.2 Vägvisare enligt svensk standard bör sättas upp dels vid Solvarbo och dels vid vägen mellan Säter och Smedjebacken.

3.2.3 Informationsskyltar enligt svensk standard och naturvårdsverkets rekommendationer bör sättas upp vid parkeringen

och på lämpligt ställe inne i området.

3.3 Övrigt

3.3.1 Markering av reservatets yttergränser skall ske enligt svensk standard och naturvårdsverkets rekommendationer.

3.3.2 På befintliga stigar inom området bör en slinga iordningställas och utmärkas. Information delges allmänheten genom någon form av naturstig.